

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

خیاط لباسی شب و عروس

گروه برنامه ریزی درسی صنایع پوشاک

تاریخ شروع اعتبار: ۱۳۸۲/۱۲/۲۸

کد استاندارد: ۷-۹۱/۹۷/۱/۳/۱

معاونت پژوهش و برنامه ریزی : تهران-خیابان
آزادی- نیش چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و
حرفه‌ای کشور- طبقه پنجم
تلفن: ۶۶۹۴۱۵۱۶-۶۶۹۴۱۲۷۲ دورنگار:
کدپستی: ۱۳۴۵۶۵۳۸۶۸
EMAIL: INFO@IRANTVTO.IR

از کلیه صاحب نظران
تقاضا دارد پیشنهادات و
نظرات خود را درباره
این سند آموزشی به
نشانی‌های مذکور اعلام
نمایند.

دفتر طرح و برنامه های درسی: تهران- خیابان
آزادی- خ خوش شمالی- تقاطع خوش و نصرت -
ساختمان فناوری اطلاعات و ارتباطات- طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۴۴۱۱۹ و ۶۶۹۴۴۱۲۰ دورنگار: ۶۶۹۴۴۱۱۷
کدپستی: ۱۴۵۷۷۷۷۳۶۳
EMAIL: DEVELOP@IRANTVTO.IR

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل / اصول: به مفهوم میانی مطالب نظری / توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار
مشخصات عمومی شغل: خیاط لباس شب و عروس کسی است که بتواند از عهده تهیه و رسم الگوی انواع لباس شب و عروس بر اساس ژورنال، سفارش مشتری و ...، دوخت انواع لباس شب و عروس، تور سر، دستکش، ژپون و دیگر متعلقات لباس، انجام دوختهای تزئینی بر اساس ژورنال، سفارش مشتری و ابتکار خود، اتوکاری، بسته بندی و کار روی مانکن برآید. همچنین با حوادث ناشی از کار و رعایت بهداشت و نکات ایمنی آشنایی کامل داشته باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی: حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی: متناسب با شغل مربوطه مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد
طول دوره آموزشی: طول دوره آموزش : ۲۱۶ ساعت - زمان آموزش نظری : ۴۶ ساعت - زمان آموزش عملی : ۱۷۰ ساعت - زمان کارورزی در محیط کار : - ساعت - زمان اجرای پروژه : - ساعت - زمان سنجش مهارت : - ساعت
روش ارزیابی مهارت کارآموز: ۱- امتیاز سنجش نظری(دانش فنی): ۲۵٪ ۲- امتیاز سنجش عملی : ۷۵٪ ۱-۲- امتیاز سنجش مشاهده ای: ۱۰٪ ۲-۲- امتیاز سنجش نتایج کار عملی: ۶۵٪
ویژگیهای نیروی آموزشی: حداقل سطح تحصیلات: لیسانس مرتبط

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: خیاط لباس شب و عروس

فهرست توانایی های شغل

ردیف	عنوان توانایی
۱	توانایی پیشگیری از حوادث ضمن کار و رعایت بهداشت و نکات ایمنی
۲	توانایی شناخت ابزار کار خاص لباس شب و عروس و کاربرد هر یک
۳	توانایی کار با انواع چرخ خیاطی اورلوک سه نخ، پنج نخ، راسته دوز صنعتی و سردوز
۴	توانایی دوخت های مقدماتی(اولیه) خاص لباس شب و عروس
۵	توانایی تهیه الگوی لباس شب و عروس
۶	توانایی برش انواع مدل لباس شب و عروس
۷	توانایی دوخت لباس شب و عروس
۸	توانایی انجام دوخت های تزئینی
۹	توانایی بسته بندی لباس شب و عروس
۱۰	توانایی کار روی مانکن

نام شغل: خیاط لباس شب و عروس

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	توانایی پیشگیری از حوادث ضمن کار و رعایت بهداشت و نکات ایمنی ۱-۱ آشنایی با محیط آموزشی و کارگاهی ۱-۲ آشنایی با موارد انضباط و مقررات کارگاهی ۱-۳ شناسایی اصول استفاده از جعبه کمک های اولیه در مواقع اضطراری ۱-۴ شناسایی اصول استفاده از کپسول آتش نشانی در مواقع اضطراری ۱-۵ شناسایی اصول استفاده از شیلنگ های آتش نشانی در اطفاء حریق ۱-۶ شناسایی اصول استفاده از علائم ایمنی در محیط کارگاهی ۱-۷ شناسایی اصول مقابله با گرما و سرما در محیط کارگاهی ۱-۸ شناسایی اصول بکارگیری راههای پیشگیری از بروز حوادث مختلف اعم از آتش سوزی، گاز گرفتگی و ... ۱-۹ شناسایی اصول مقابله با حوادث غیرمترقبه ۱-۱۰ شناسایی اصول به صدا در آوردن آلارم هشداردهنده در صورت بروز حادثه ۱-۱۱ شناسایی اصول پیشگیری از برق گرفتگی و بکار بردن سیستم ارت	۲	۲	۴
۲	توانایی شناخت ابزار کار خاص لباس شب و عروس و کاربرد هر یک ۲-۱ آشنایی با انواع پارچه خاص لباس شب و عروس و آستری مناسب ۲-۲ آشنایی با ملزومات لباس (تور، کش، قیطان، نوار، فنر، قلاب و مهره ها و سنگ های تزئینی و ...)	۱	۱	۲
۳	توانایی کار با انواع چرخ خیاطی اورلوک سه نخ و پنج نخ ، راسته دوز صنعتی و سردوز ۳-۱ شناسایی اصول راه اندازی و دوخت با انواع چرخ خیاطی مذکور	۱	۳	۴

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۳-۲	آشنایی با انواع چرخ خیاطی مذکور - جا انداختن سوزن - عبور دادن نخ از سوزن با توجه به مسیر مشخص شده - تنظیم کشش نخ (بوسیله درجات چرخ) - تعویض سوزن			
۳-۳	شناسایی اصول سرویس و نگهداری چرخ خیاطی مذکور - نظافت چرخ خیاطی در پایان کار - روغنکاری در زمانهای مورد نیاز - عیب یابی و رفع عیب از نصب سوزن، درجه کشش نخ، عبور صحیح نخ و ...			
۴	توانایی دوخت های مقدماتی (اولیه) خاص لباس شب و عروس ۴-۱ شناسایی اصول انواع دوخت های مقدماتی خاص لباس شب و عروس - برودری دوزی - قیطان دوزی - دوخت انواع قزن (قزن از رو، قزن لایه دار، قزن دابل و ...) - پاکدوزی - سردوزی - لبه دوزی - دوخت دوبله - توردوزی در زوایای مختلف و انواع روشهای وصل تور - دوخت سیم نامریی - جاگذاری فتر	۶	۱۵	۲۱

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: خیاط لباس شب و عروس

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
	- دوخت پارچه های کشی - کش دوزی - دوخت مهره های تزئینی - دوخت لایی ارگانزا و لایی پارچه ای - دوخت انواع قلاب - روبان دوزی - تزئینات پارچه ای روی لباس (پاپیون، پلیسه، طرح گل و ...)			
۵	توانایی تهیه الگوی لباس شب و عروس	۱۱	۳۵	۴۶
۵-۱	آشنایی با انواع مدل لباس شب و عروس (با توجه به مد روز و مدلهای موجود، ژورنال)			
۵-۲	شناسایی اصول انتخاب مدل متناسب با انواع اندام، سن، موقعیت و کاربرد لباس			
۵-۳	شناسایی اصول استفاده از خطوط (عمودی، افقی، مایل و منحنی) برای اندام های مختلف (رفع اشکال اندام)			
۵-۴	شناسایی اصول رسم الگوی اولیه برای انواع مدل لباس شب و عروس و تهیه پاترون تیپ برای آن (حداقل سه مدل لباس شب و پنج مدل لباس عروس)			
۵-۵	شناسایی اصول رسم الگوی انواع دستکش، مقنعه عروس، آستین، یقه، ژیبون، کلاه و شل و ...)			
۵-۶	شناسایی اصول شماره گذاری و اسم گذاری قطعات مختلف الگو			
۵-۷	شناسایی اصول رفع عیب اندام بوسیله پاترون			
۵-۸	شناسایی اصول اصلاح الگو			

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۵-۹	شناسایی اصول تبدیل اندازه ها (سایز به سایز کردن)			
۵-۱۰	شناسایی اصول انتقال پنس (مدلسازی، ژورنال کشی)			
۶	توانایی برش انواع مدل لباس شب و عروس	۸	۲۴	۳۲
۶-۱	آشنایی با راه و بیراه و پشت و روی انواع پارچه خاص لباس شب و عروس			
۶-۲	آشنایی با انواع پارچه خاص لباس شب و عروس از نظر طرح، نقش، جنس و بافت پارچه و کاربرد آنها با توجه به موقعیت لباس			
۶-۳	شناسایی اصول انتخاب رنگ پارچه، متناسب با انواع اندام و چهره			
۶-۴	شناسایی اصول برش قطعات مختلف الگو (برای حداقل تعداد مدل مذکور در توانایی شماره ۵)			
۶-۵	شناسایی اصول محاسبه مقدار پارچه لازم برای انواع مدل لباس شب و عروس با توجه به عرض پارچه، طرح پارچه، مدل و سایز اندام			
۶-۶	شناسایی اصول اتو زدن انواع پارچه قبل از برش			
۶-۷	شناسایی اصول چیدن قطعات مختلف الگو روی پارچه (بوسیله کاربن، وزنه های سنگین، سنجاق ته گرد بلند یا نقاط موازنه و ...)			
۶-۸	شناسایی اصول برش پارچه و آستری با در نظر گرفتن اضافه درز			
۶-۹	شناسایی اصول برش گیپور با توجه به طرح گل های گیپور و مدل لباس			
۷	توانایی دوخت لباس شب و عروس	۶	۴۴	۵۰
۷-۱	شناسایی اصول وصل کردن قطعات مختلف پارچه به یکدیگر (با کوک، سنجاق ته گرد بلند و ...)			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: خیاط لباس شب و عروس

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۷-۲	شناسایی اصول دوخت کامل انواع لباس شب و عروس (حداقل تعداد مذکور در توانایی شماره ۵) و متعلقات آنها (نظیر دستکش، تورسر، ژپون، شل، کلاه، مقنعه، چادر، کیف، کمر بند و ...)			
۷-۳	شناسایی اصول دوخت آستری و اتصال آن به لباس			
۷-۴	شناسایی اصول اتوکاری لباس در موقع نیاز			
۷-۵	شناسایی اصول دوخت اپل و اپل گذاری (با ارگانزا، ابر و ...)			
۷-۶	شناسایی اصول پرو لباس و رفع عیب آن در صورت نیاز			
۸	توانایی انجام دوخت های تزئینی	۵	۳۹	۴۴
۸-۱	شناسایی اصول انواع دوخت های تزئینی بسته به مدل - توردوزی در زوایای مختلف - گیپور دوزی (بصورت اپلیکه) - قیطان دوزی - برودری دوزی - سرمه دوزی - پولک دوزی - اشک دوزی - منجوق دوزی - مروارید دوزی (انواع مروارید) - ملیله دوزی (انواع ملیله) - سنگ دوزی و ... - تزئینات پارچه ای روی لباس (پاپیون، پلیسه، طرح گل و ...) - روبان دوزی			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: خیاط لباس شب و عروس

اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳	۲	۱	توانایی بسته بندی لباس شب و عروس	۹
			آشنایی با تا زدن صحیح لباس در بسته	۹-۱
			شناسایی اصول چیدن لباس و متعلقات آن در بسته	۹-۲
۱۰	۵	۵	توانایی کار روی مانکن	۱۰
			شناسایی اصول برش پارچه روی مانکن با توجه به مدل های مختلفی	۱۰-۱
			که نیاز به کار روی مانکن دارد	
			شناسایی اصول طریقه برش زدن گیپور روی مانکن	۱۰-۲

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: خیاط لباس شب و عروس

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	مانکن معمولی یا قابل تنظیم برای سایزهای مختلف		
۲	متر		
۳	اتوی ساده و بخار		
۴	میز اتو		
۵	میز برش		
۶	ژانت		
۷	گونپای بزرگ و متوسط		
۸	کاغذهای اندازه گیری، برش و پوشتی		
۹	مداد - قلم - خودکار - پاک کن		
۱۰	رولت		
۱۱	پیستوله		
۱۲	آستری		
۱۳	انواع پارچه گیپور، دانتل، انواع ساتن، حریر، ابریشم، مخمل، جیر، کرب، ویسکوز، ارگانزا، ساتن دوشین، کریستال		
۱۴	قلاب دوبل، حلقه ای، پلاستیکی، فلزی، گیره دار		
۱۵	فنر		
۱۶	اشل		
۱۷	چسب نواری		
۱۸	سنجاق ته گرد بلند		
۱۹	انگشتانه		
۲۰	انواع سوزن (سوزن منجوق دوزی، ملیله دوزی) سوزنهای باریک و بلند		
۲۱	قیچی برقی کوچک		
۲۲	قیچی ساده		
۲۳	دفتر رسم		

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: خیاط لباس شب و عروس

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۲۴	مل و صابون خط کشی		
۲۵	انواع نخ در رنگهای مختلف (نخ کوک مرسریزه، ابریشمی، نایلونی، پرلون)		
۲۶	لایی چسب، لایی ارگانزا، لایی پارچه ای		
۲۷	زانفگس (متر مربع یا توپی)		
۲۸	اپل آماده (فرم دار، اسفنجی، فشرده)		
۲۹	پا صاف کن خیاطی		
۳۰	دکمه در اندازه ها و رنگهای مختلف		
۳۱	انواع تور (تور وسط، تور گل های تک گل، روبان کش، تور لبه، گیپور ارگانزا، تور گل های گیپور)		
۳۲	چسب اسکاجی		
۳۳	سیم نامریی		
۳۴	نوار		
۳۵	چرخ راسته دوز صنعتی		
۳۶	قیطان		
۳۷	زیپ در اندازه و رنگ های مختلف		
۳۸	چرخ خیاطی خانگی همه کاره (اتوماتیک)		
۳۹	اورلوک سه نخ		
۴۰	فیچی کاتری		
۴۱	صندلی		
۴۲	جعبه کمک های اولیه		
۴۳	کپسول آتش نشانی		
۴۴	ژورنال		
۴۵	خط کش باسن		
۴۶	اورلوک پنج پنج		